

Dierenbeschermmer Karen Soeters:

“Ook als ik morgen de loterij win, ga ik door met wat ik doe”

In de hondenwereld kunnen sommigen haar bloed wel drinken, maar als dierenwelzijn in het geding is gaat Karen Soeters, oprichtster van House of Animals en Animals Today, door roeien en ruiten. Waar komt die onvoorwaardelijke inzet en dat grote doorzettingsvermogen vandaan?

Jouw hele leven staat in het teken van dierenwelzijn en dierenrechten. Is er een kantelpunt aanwijsbaar? Was er één moment of gebeurtenis dat je dacht: nu is het welletjes. Vanaf nu zet ik mij volledig in voor de dieren?

“Een echte aanleiding in die zin is er niet. Wel ben ik van jong af aan bezig met dieren. Toen ik een jaar of vier was ging ik naar een buurvrouw die een eendje had gered. Dat diertje zwom in de badkuip. Ja, dieren redden, dat wil ik ook, dacht ik. Met andere woorden: het zat er al vroeg in, maar wat bij mij overheerst is een ernstige weerstand tegen onrecht. Na mijn middelbareschooltijd heb ik in een vrouwenbuurtcentrum gewerkt. Ook zette ik mij in voor stichting Nederland bekend kleur, en ik was actief voor het Emma Kinderziekenhuis. Gaandeweg realiseerde ik me echter dat de dieren mijn steun het meest van alles en

iedereen nodig hadden, en dus besloot ik om mij voortaan voor dieren in te zetten. Als je iets vertelt over zieke kinderen, is het namelijk makkelijker om mensen mee te krijgen dan wanneer het over dieren gaat. Begrijp me goed: ook kinderen verdienen onze steun, maar dieren evengoed. Zij zijn aan onze willekeur overgeleverd en mijn opvatting is: kwetsbaren moet je beschermen. Van veel dieren hebben we producten gemaakt, en dat voelt zo triest. Wij hebben ons boven de dieren gesteld, iets waar ik met de pet niet bij kan.”

Om structurele aandacht voor dieren in de media te genereren, heb je indertijd de omroep Piep opgericht. “Helaas lukt het niet om 50.000 leden te werven, maar het leverde wel veel naamsbekendheid op. Vervolgens ben ik online verder gegaan, en dat leidde tot het platform Animals Today, waarop we veel tips voor onderzoekszaken binnenkregen. Met als gevolg dat we besloten naast het platform een onderzoeksbureau te starten. Zo is House of Animals ontstaan. Dit jaar bestaan we al met al tien jaar.”

Je hebt communicatiewetenschap gestudeerd. Zorgde dat voor het inzicht dat je mensen het best bewust kunt maken van dierenwelzijn door een media-offensief te starten?
 "Onwetendheid staat dierenwelzijn in de weg. Veel mensen hebben geen idee wat de natuurlijke behoeften van een paard zijn, om slechts eete noemen. Bij honden zie je dat ook. Sommigen kopen een bepaalde rashond en hebben geen benul wat ze in huis halen. En dan heb ik het nog niet eens over dieren achter gesloten deuren. Dieren in de vee-industrie, en dat zijn er gigantisch veel. In Nederland worden jaarlijks zo'n vijftien miljoen varkens geslacht. Op Animals Today volgen we nu een zeug die elf biggen heeft gekregen. Ze is nu negen. Tijdens haar leven heeft ze 151 biggen gekregen. Wij willen dierenleed laten zien – mensen attenderen op wat er gebeurt – maar met deze documentaire doen we dat juist niet. We willen laten zien wat een bijzonder dier een varken is. Varkens zijn individuen met een eigen karakter, ze hebben behoeften, emoties, het zijn geen producten."

Is er nog steeds veel onwetendheid? Of is de situatie vergeleken met tien jaar geleden verbeterd?

"Als je in mijn wereld zit moet je oppassen dat je niet bozig of gefrustreerd raakt omdat het je niet snel genoeg gaat. Maar als je een stap terugzet is er heel veel veranderd. Neem alleen al het verbod op wilde dieren in circussen: fantastisch. Het feit dat steeds minder mensen het Dolfinarium bezoeken: geweldig. Ik ben blij met het grote aanbod aan plantaardige en vegetarische producten in de supermarkt. Het is fijn om te zien dat veel mensen bewuster zijn geworden."

Karen kreeg deze beker van een vrouw die haar inspireerde. "Op dagen dat het tegenzit en ik neig naar zelfmedelijden, kijk ik naar die beker en denk: vooruit, Karen, ga door!"

Ben je een workaholic? Je hebt een omroep opgericht, een digitaal platform, een onderzoeksbureau. Je bent directeur van het wetenschappelijk bureau van de Partij voor de Dieren, interim-directeur bij Bont voor dieren, geeft lezingen, doet op tv regelmatig je zegje, en dan vergeet ik vast nog wel het een en ander. Waar haalt een mens de tijd vandaan, denk ik bij het lezen van jouw cv. Een burnout ligt op de loer.
 "Op 1 december ben ik gestopt bij de Nicolaas G. Pierson Foundation, het wetenschappelijk bureau van de Partij voor de Dieren, waar ik veertien jaar directeur ben geweest. Het werd me te veel. Je hebt gelijk: als ik zo hard zou werken voor een commercieel bedrijf, zou een burnout op de loer liggen, maar nu niet, want hier ligt mijn passie. Ook als ik morgen de loterij win, ga ik door met wat ik doe. In al mijn werkzaamheden heb ik slechts één eis gehad, en dat is dat ik mijn hond mag meenemen naar kantoor."

Wat vergat ik nog te noemen van je vele werkzaamheden?

"Momenteel ben ik drie boeken aan het schrijven. Eén boek gaat over dierzaamheid. Dat schrijf ik samen met Pim Martens – hoogleraar Duurzame Ontwikkeling aan de Universiteit van Maastricht – waarbij ik de vee-industrie behandel. Het tweede boek gaat over mijn ervaringen als dierenbeschermster, en het derde is een kinderboek over dieren met een slecht imago, zoals ratten, duiven, vossen en wolven. De tekeningen voor dat boek worden gemaakt door illustrator Hein de Kort, zijn vrouw en twee dochters."

Je hebt documentaires gemaakt over galgo's in Spanje, zwerfhonden in Roemenië en straathonden op Curaçao. Hoe kijk je daarop terug? Hebben die films iets teweeggebracht?

"Op basis van laatstgenoemde documentaire hebben we op Curaçao een sterilisatieproject gedaan, waarbij in één week tijd vierhonderd honden zijn gesteriliseerd. We wilden laten zien wat er nodig is om het probleem op een duurzame en diervriendelijke manier op te lossen. Je

moet de overheid mee krijgen, de dierenartsen erbij betrekken, en niet te vergeten de plaatselijke bevolking aan je zijde zien te krijgen. In de reguliere media en op de social media was er volop aandacht voor dit project. Dat ging hartstikke goed. Men kwam broodjes brengen voor de dierenartsen. Een heel team van masseurs ging alle dierenartsen, die keihard werkten, een middag masseren. Daardoor kijk ik er positief op terug, maar helaas is het niet zo dat we het probleem structureel hebben opgelost. Wat ik spijtig vind is dat het op Curaçao zo langzaam de goede kant opgaat. Als je kijkt naar de vraag hoe je een hondenpopulatie op een duurzame en diervriendelijke manier onder controle krijgt, blijft de domheid regeren. Honden worden nog steeds van straat gehaald en gedood, alsof daarmee het probleem is opgelost. Dat irriteert me mateloos. Doden helpt niet. Je weet immers: als er maar plek is en voldoende voedsel, komen honden vanzelf terug."

En als het gaat om de gedumpte jachthonden in Spanje? Hoe is het mogelijk dat zulke misstanden in een EU-land nog steeds mogelijk zijn, dat daar nog altijd dodingstations zijn?

"Ik verbaas me wel vaker over wat er in EU-landen gebeurt, maar dit is inderdaad één van die dingen. Nog altijd worden deze honden na het jachtseizoen gedumpt op straat en zelfs opgehangen aan een touw. Net met de pootjes boven de grond, zodat ze een langzame dood sterven. Wat we in deze en andere gevallen vaker doen is de druk opvoeren door de

media in te zetten. Spanje zit niet te wachten op negatieve publiciteit over wat men daar doet. Zo zijn we ook naar Vietnam geweest, dat prachtige vakantieland waar iedereen naartoe wil. Er is daar een verbod op galberen (het houden – mishandelen – van

"Het klinkt raar, maar zonder hond voel ik mij incompleet. Zonder hond vind ik het leven leeg en kaal."

beren om hun gal te winnen – red.) maar in de praktijk gebeurt het nog overal. Als je dat laat zien, worden mensen verontwaardigd en komen ze in actie. Dat wil zo'n overheid niet. Het zichtbaar maken van de problematiek is heel belangrijk."

Wat betreft de zwerfhonden in Roemenië: sommige worden herplaatst in Nederland. Dan is een veelgehoorde reactie: je weet niet wat je in huis haalt. Of: onze asiels zitten ook vol.

"Het is belangrijk dat je de hond die je in huis haalt van tevoren goed leert kennen en dat degene die een hond ter adoptie aanbiedt een goed en eerlijk profiel van dat dier schetst. Los daarvan: ik hoor ook veel verhalen van mensen die een pup bij een Nederlandse fokker kopen en gek worden van de gedragsstoornissen. Ook zo'n fokker dient een eerlijk verhaal te vertellen over de eigenschappen van de hond. Een hond uit het buitenland adopteren is een prima idee, zolang er een sterilisatieproject in het land van herkomst is, en zolang je antwoord

krijgt op de vraag: wat voor hond haal ik nou precies naar Nederland? Een hond die zijn leven lang op straat heeft geleefd, maak je niet gelukkig door hem in Nederland de hele dag binnenskamers op te sluiten."

Hoe groot is het probleem van de broedfokkerij en de malafide puppyhandel? Waar stuiten jullie zoal op?

"Het probleem is een stuk groter dan veel mensen beseffen omdat deze honden niet geregistreerd worden. Schattingen van het aantal honden dat jaarlijks naar Nederland komt lopen uiteen van 60.000 tot 80.000. Ik denk dan: hoe is het mogelijk dat we een identificatie- en registratiesysteem van dieren hebben (INR), en dat je desondanks niet kunt traceren om hoeveel honden het in werkelijkheid gaat? Ik zie dit echt als groot probleem. De leefomstandigheden van de moederhonden zijn vaak afschuwe-

lijk. De pups worden te jong bij hun moeder weggehaald. Pups zijn vaak niet of te weinig gevaccineerd, hebben ziektes als parvo of rabiës. Dat is echt een groot risico, ook voor de volksgezondheid."

Van handhaving door de overheid is onvoldoende sprake?

"De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) maakt bij puppyhandel onderscheid tussen hoog- en laagrisicoland. Bij een land als Turkije kan men strikt zijn, bij een land als Hongarije kijkt men de andere kant op. Dat roep ik niet zomaar, dat heb ik wel zwart op wit. Men plaatst zich daarmee niet alleen boven de Europese regelgeving, maar is ook dom bezig, want in Hongarije zitten de verzamelingen die honden dus uit een hoog-risicoland als Roemenië. Waarom de NVWA een oogje dichtknijpt? Gebrek aan capaciteit, maar geef dat dan gewoon toe. Overigens is zijn nu een nieuwe I&R-regels, maar ik heb weinig hoop dat dit tot verbetering leidt."

"Veel illegale broedfokkers maken deel uit van criminele organisaties die er alles aan doen om potentiële kopers te misleiden, om ze een rad voor ogen te draaien."

Honden in Hongaars broedfokbedrijf.

Karen met haar hond Wolf.

Het probleem wordt mede in stand gehouden door degene die ondanks alle waarschuwingen nog steeds een pup koopt via Marktplaats of een soortgelijke aanbieder.

"Als Marktplaats zou stoppen met het aanbieden van honden zou dat enorm schelen, maar dat doen ze niet. Bovendien worden handelaren steeds slimmer in het verdoezelen van de werkelijkheid. Ze presenteren zich als professioneel fokker. Je kunt nooit via de mail contact met ze opnemen, maar enkel via de telefoon. Anders ontstaat er een gespreksverslag op de server van Marktplaats. Dit soort illegale broedfokkers zijn criminele organisaties die er alles aan doen om potentiële kopers te misleiden, om ze een rad voor ogen te draaien."

Jullie werken onder andere met undercoverreportages. "Zo kun je laten zien wat er gaande is, hoe iets er daadwerkelijk uitziet. Undercoverreportages zijn echt een onmisbaar instrument om misstanden aan de kaak te stellen."

Jullie hebben aangetoond dat criminelen ook honden-gevechten in Nederland organiseren.

"Ja, maar dat is een ander circuit dan de broedfokkerij. We deden en doen inderdaad ook onderzoek naar hondengevechten. Heel af en toe wordt een dode hond gevonden waar de chip is uitgesneden, maar dat is echt heel zelden, want inmiddels weten we dat dit circuit onder de radar wil blijven. Hondengevechten vinden soms plaats in een slaapkamer in een doorsnee rijtjes-huis, zoals in Amersfoort is gebeurd. Terwijl het kind

“Bij menigeen leeft het idee dat het enkel gebeurt in kelders in de Bijlmer, maar soms vinden hondengevechten plaats in een slaapkamer in een doorsnee rijtjeshuis.”

van die lui erbij zat... Bij menigeen leeft het idee dat het enkel gebeurt in kelders in de Bijlmer, maar in werkelijkheid gebeurt het op meer plaatsen.”

Jij stelt dingen aan de kaak. Dat is niet ongevaarlijk als het om criminele organisaties gaat. Je zit immers aan hun broodwinning. Ik las dat je op social media voor van alles en nog wat wordt uitgemaakt en dat je stelselmatig bedreigd wordt. Went dat? Krijg je daar een dikke huid van?

‘Ik ben voorzichtig geworden en vraag je om in dit verhaal ook niet te vermelden in welk café dicht bij mijn huis we hebben afgesproken. Rond mijn woning staan camera’s, de politie komt meteen als ik bel. Doodwensen op social media raken me niet meer, maar als ik het idee heb dat het een obsessie van iemand is geworden, win ik wel advies in.”

Je denkt nooit: ik stop ermee, want dit is het me niet waard?

“Ik heb laatst een steen door de ruit gehad. Als ik naar de grote paardenmarkt in Hedel ga, gaat er twintig man aan beveiliging mee. Hoe idioot het ook klinkt: ik ben eraan gewend geraakt. Ik weet: we moeten het niet normaal gaan vinden, maar voor mij is het normaal geworden.”

Is jouw mensbeeld hierdoor veranderd? Als je zo vaak uitgescholden en bedreigd wordt door onguere types lijkt het me heel lastig om vertrouwen in de mensheid te houden.

“Mijn mensbeeld is veranderd, maar in zekere zin ook ten positieve. Als ik zie wat voor fantastisch werk mensen in de asielen doen.

Varken Sam moest even uitgelegd krijgen hoe hij zijn eerste modderbad moest nemen.

Wat zou je missen zonder Wolf?

“Het klinkt raar, maar zonder hond voel ik mij incompleet. Zonder hond vind ik het leven leeg en kaal. Dan is wandelen niet leuk. Zelfs hier zitten vind ik ongezellig als ik Wolf niet bij me heb. Wolf is nu tien en ik merk dat ik echt met haar praat. Je raakt steeds meer verbonden met zo’n dier. In het bos loopt ze altijd los. Ik let op haar en zij let op mij.”

Is de verleiding af en toe groot om er een hond bij te nemen? Voor je werk kom je immers met veel honden in aanraking en niet zelden zijn dat honden die een baasje zoeken.

“Ja, dat is waar. Ik heb regelmatig gepast op Loïs, de hond van Janine Abbring als zij wegging. Dat ging prima, want Loïs ging gewoon mee in de bakfiets. Toch realiseerde ik mij op zulke momenten: waar je ook heen gaat, je komt met twee honden binnen, en dat is echt lastiger. Toch heb ik één keer gedacht: die hond moet ik hebben. Dat was een teckel in Oekraïne. Zijn baasje was overleden en het dier was ongelooflijk depressief. Nabestaanden hadden al het meubilair, inclusief die hond, simpelweg op straat gezet. Dat dier bleef maar achter mij aanlopen. Ik heb in de loop der jaren best geleerd om de knop om te zetten, anders heb ik geen leven, maar bij dit hondje lukte mij dat niet. Ik had al besloten om hem mee naar Nederland te nemen, totdat ik een dag later hoorde dat iemand in Kiev deze teckel graag wilde adopteren. Dat is natuurlijk veel beter. Later kreeg ik foto’s. Het hondje zat als een prinsje op de bank bij zijn nieuwe baasje. Dat doet me dan zo goed, want zulke momenten heb ik echt nodig temidden van alle ellende waarmee ik in dit werk dagelijks geconfronteerd word.”

Wat wil je over pakweg vijf jaar bereikt hebben?

“Dan moet de illegale broedfokkerij gestopt zijn. Dat is haalbaar mits er tegen die tijd daadwerkelijk gehandhaafd wordt. Ook wil ik onze organisatie verder uitbreiden. We werken met vijftig geweldige mensen, bijna allemaal vrijwilligers, maar om nog meer impact te hebben, wil ik een professionaliseringsslag maken.” ■

rashonden, maar wel tegen het fokken van deze dieren vanwege hun uiterlijke kenmerken. Als ik zie wat er soms op hondenshow’s gebeurt. Met als uitwas de ontuchtige handelings van exposanten om hun hond rustig te houden. Hoewel ze daardoor de integriteit van het dier aantasten, kregen we veel boze reacties toen we dit op Animals Today aankaartten.”

Heb je zelf een hond?

“Ja, al tien jaar. Wolf, een Labrador Retriever. Ze is altijd bij me. Als we samen met mijn bakfiets door de stad rijden krijgen we zulke leuke reacties. Ik ken het woord hond inmiddels in heel veel talen. Wolf is een vriendelijke, gezellige en gemakkelijke hond. Behalve Wolf heb ik nog een kat, snoezige Nel. Een klein lapjespoesje, maar zij is de baas. Af en toe is ze echt een kreng en geeft ze Wolf een tik.”

Heb je altijd huisdieren gehad?

“Nee, toen ik afstudeerde kon ik een jaar bij een onderzoeksbureau in New York gaan werken. Ik wilde echter maar één ding: een hond. Mijn ouders hebben mij toen een hond gegeven, en daarmee was New York van de baan.”

MEER WETEN?

www.animalstoday.nl en
www.houseofanimals.nl